

Til Tønsberg kommune

Vestfold 27.09.23

Dette brevet er skrevet på vegne av 4H Vestfold, Naturvernforbundet i Vestfold, Oslofjordens Friluftsråd, Norges Jeger- og Fiskeriforbund Vestfold, Speidere fra Vestfold krets av Norges Speiderforbund og Vestfold KFUK-KFUM Speidere, Den Norske Turistforening ved DNT Horten, Holmestrand og Omegn Turistforening, Larvik og Omegn Turistforening, Sandefjord Turistforening og Tønsberg og Omegn Turistforening, Birdlife Vestfold, Norges Padleforbund ved Havpadlerne Tønsberg og Sandefjord Kajakk, Vestfold Orienteringskrets, Norsk Botanisk Forening Larvik, Norges Sopp- og Nyttevekstforbund ved Larvik Soppforening og Tønsberg Soppforening, Syklistenes Landsforening i Larvik, Sandefjord Forvaltningsråd for Anadrom Laksefisk.

Kommuneplanens arealdel Tønsberg kommune

Høringsinnspill om natur og friluftsliv

To store kriser preger verden i dag – klimakrisen og naturkrisen. Den store trusselen er arealendringer og dette medfører at både naturmangfoldet og friluftslivet forringes. For å stanse tapet av natur, samt bremse den globale oppvarmingen, må arealforbruket stoppes. Ivaretagelse av naturen er grunnlaget for et bærekraftig samfunn. Vi er sterkt opptatte av å ta vare på naturgrunnlaget og fremme et allment tilgjengelig friluftsliv i kommunen og kommer her med innspill som vil ivareta dette.

Planbeskrivelse

Arealstrategi og arealdisponering

FNF Vestfold ønsker at kommunen har et **arealregnskap**. Det er arealendringer som hovedsakelig truer natur- og friluftslivsverdiene, da særlig bit for bit-utbyggingen som samlet sett beslaglegger og splitter opp naturområdene. Kommunenes arealplanlegging er den mest avgjørende faktoren for å ivareta naturverdier, friluftsliv, kulturmiljø og landskap. Det hviler derfor et stort ansvar på kommunenes politikere og administrasjoner for å ivareta naturen og muligheten for å bruke denne. Hensynet til naturen må gjenspeiles i arealbruken. FNF Vestfold anbefaler derfor kommunen å føre arealregnskap.

FNF Vestfold ønsker at kommunen har en arealbruk som ivaretar naturområder og naturmangfoldet, både for bruk og vern av naturen. For å nå dette målet anbefaler vi kommunen å kartlegge **naturmangfold i hele kommunen**. Da får kommunen kartlagt status, utfordringer og områder som

mangler kartlegging, noe som vil gi kommunen et godt grunnlag for å ivareta sine forpliktelser etter naturmangfoldloven. Vi finner det ikke tilstrekkelig at det kun kartlegges i de enkelte byggeområder.

Vi ønsker at kommunen lager en plan for **massehåndtering** der status, utfordringer og behov, og ikke minst mulig samarbeid med andre kommuner skal utredes.

En viktig oppgave for kommunen blir å sikre nok grønne arealer og tilgjengelig uteareal, som skogholt, bekkedrag o.l., i umiddelbar **nærhet til barnehager og grunnskoler**. Deler av skolehverdagen kan flyttes ut, barna blir mer fysisk aktive, de har større naturkontakt og får en større forståelse av samspillet mellom natur og menneske.

FNF Vestfold ønsker også at kommunen har en arealbruk som ivaretar allmennhetens ferdsels- og oppholdsrett etter friluftsløven. For å nå dette målet anbefaler vi kommunen å kartlegge friluftslivets ferdselsårer gjennom Miljødirektoratets **ferdselsåreprosjekt** og **evaluere kartleggingen av friluftsområder** og bruken av disse. Da får kommunen oppdatert status og påpekt utfordringer, noe som vil gi kommunen et godt grunnlag for å legge til rette for friluftsliv i samsvar med friluftsløven.

Kommunens arealplanlegging er svært viktig for å nå målet om god tilstand i norsk **vann**. Gjennom arealplanleggingen kan kommunen sette restriksjoner på arealbruken for å ivareta naturmiljøet i og langs vassdrag, innsjøer, fjorder og sjøområder.

Opprydning av gamle planer som ikke passer til dagens mål

Planvask gamle reguleringsplaner der det ikke er gitt byggetillatelse.

Reguleringsplaner som er vedtatt etter et privat planinitiativ jf. pbl. § 12-11, og hvor planen ikke er realisert innen ti år etter at den er vedtatt, skal kommunen før avgjørelse av byggesøknad for nye utbyggingsområder etter planen også påse at den i nødvendig grad er oppdatert, jf. § 12-4 femte ledd.

Kommunene må lage et bilde av hvor mye natur som planlegges nedbygd, og hvilke planer dere kan ta ut. Kommunen må være klar over at dere har makt til å endre vedtatte reguleringsplaner uten at dere blir erstatningspliktige. Kommunestyret står juridisk fritt til å oppheve vedtatte reguleringsplaner så lenge det ikke foreligger en godkjent byggesøknad.

Jo eldre planen er, jo større grunn er det til å ta høyde for at planen kan endres og området omreguleres.

Plankartet

AREALFORMÅL, jf. pbl § 11-7

Kommunen må sørge for at areal til byggeområder ikke plasseres på en slik måte at det kan forringe eksisterende og nye kyststier og turområder, herunder hindre allmennhetens bruk, jf. pbl § 11-7 nr. 1. I tillegg må kommunen sørge for at naturmangfoldet ivaretas ved plassering av nye byggeområder.

Kyststier og mye brukte turområder må legges inn i arealplanen med arealformål grønnstruktur jf. pbl § 11-7 nr. 3. Det samme må områder hvor kommunen ønsker å legge til rette for nye kyststier og turområder.

HENSYNSSONER, jf. pbl § 11-8

Kommuneplanens arealdel skal i nødvendig utstrekning vise hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av areal. Kommunen må derfor sørge for å legge inn i arealplanen viktige hensyn og forhold ved å legge inn hensynssoner med tilhørende retningslinjer og bestemmelser.

Det er bra at det er lagt til hensynssoner til friluftsliv, grønnstruktur, landskap og bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø, herunder også vassdragssoner.

Videre må det legges inn **retningslinjer om begrensninger av** virksomhet og vilkår for tiltak for å ivareta interessen i sonen og retningslinjer om hvilke hensyn som skal vektlegges ved praktisering av annen lovgivning så langt kommunen er tillagt myndighet etter vedkommende lov, jf. pbl § 11-8 andre ledd bokstav c).

Bestemmelser

FNF Vestfold ønsker nye og reviderte bestemmelser som styrker ivaretagelsen av natur- og friluftslivsinteressene. FNF Vestfold støtter at det benyttes formuleringen «SKAL» fremfor «BØR» i arealplanens bestemmelser. Det gjør det mer forutsigbart, mer demokratisk og likhet for loven fremfor å basere seg på en skjønnsmessig vurdering av bestemmelsene.

Mer konkret ønsker vi å fremheve følgende:

GENERELLE BESTEMMELSER, jf. pbl § 11-9

Kommunen må sikre fremtidig utbygging i kommunen ved å stille krav til reguleringsplan for nye tiltak, jf. pbl § 11-9 nr. 1. Plankrav vil sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter, jf. pbl § 1-1 fjerde ledd, og gi et godt grunnlag for videre byggesaksbehandling, jf. tredje ledd.

Kommunen må legge inn rekkefølgekrav for å sikre etablering av grønnstruktur før områder tas i bruk og tidspunkt for når områder kan tas i bruk til bygge- og anleggsformål, herunder rekkefølgen på utbyggingen, jf. pbl § 11-9 nr. 4. Det samme for tilkomst til grønnstruktur.

I eksisterende og nye byggeområder må det stilles krav til at alle boliger har maksimalt 500 meter til friområde (på minimum 20 dekar) eller nærmeste tursti/turvei som leder til slikt område, jf. pbl § 11-9 nr. 5.

Det må stilles krav til grønne korridorer og at det tas hensyn til eksisterende grønnstruktur i byggesoner (pbl. § 11-9, nr. 6)

Sammenhengende grønne korridorer og grøntdrag (uavhengig av formål) i byggesonen, inkl. forbindelser til overordnede friluftsområder, må sikres og det må legges til rette for videreutvikling av disse. Grønne korridorer og grøntdrag ivaretar både landskap, økologiske sammenhenger og ferdselsårer. Gatetrær og alléer langs veier og stier må sikres opparbeidet gjennom reguleringsplan.

Langs alle vassdrag inkl. bekker, vann og tjern, bør det opprettholdes og om mulig utvikles/videreutvikles et naturlig vegetasjonsbelte som ivaretar viktige økologiske funksjoner, motvirker erosjon og tjener flomsikring og friluftslivet, jf. pbl § 11-9 nr. 6. Vi støtter kommuneplanens forslag til forbud om tiltak langs vassdrag.

Biologiske registreringer på relevant årstid må kreves ved alt reguleringsarbeid. Ved registrering av fremmede arter i planområdet må metode for bekjempelse av disse artene beskrives i reguleringsbestemmelsene, jf. pbl § 11-9 nr. 6.

Ved søknad iht. pbl §§ 20-1 og 20-2 skal det ved innsendelse av søknad redegjøres for hvordan store trær eller annen verdifull vegetasjon er ivaretatt. Dersom større trær fjernes eller skades, i strid med gitt tillatelse eller godkjent reguleringsplan, kan kommunen kreve satt opp fullverdige erstatningstrær. Jf. for øvrig pbl. § 32-3. Det samme gjelder for allébeplantning eller enkeltstående trær som er regulert for bevaring innenfor arealformålet trafikkområde eller annet formål langs veiene, jf. pbl. § 32-3.

Bygging av nye fritidsboliger i strandkanten er ikke ønskelig, men når det likevel skjer bør det være et rekkefølgekrav om at arbeidet ikke kan påbegynnes før kyststien er opparbeidet og areal til badeplass er sikret eventuelt i avtale, jf. plan- og bygningsloven § 11-9 nr. 4.

Det bør komme klart frem av **bestemmelsene hva som gir grunnlag for dispensasjon og ikke** i LNF områder og grønstruktur og kystsonen. Nylig lansert rapport fra KDD påpeker svakheter ved dispensasjonssystemet der blant annet at LNFR-formålet i kommuneplanen tolkes i liten grad som et byggeforbud og dermed blir det lav terskel for dispensasjon i dette området.

Ved etablering av parkering til småbåthavner skal det også tilrettelegges for parkering til rekreasjons og friluftsførmål.

Arealbruken må avklares gjennom planprosesser

Til slutt ber vi kommunen sørge for at arealbruken blir avklart gjennom planprosesser. Planlegging bidrar til samordning av statlige, regionale og kommunale oppgaver, og gir grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser, jf. plan- og bygningsloven § 1-1 andre ledd. I tillegg sikrer planlegging åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter, og man sikrer langsiktige løsninger hvor konsekvenser for miljø og samfunn er vurdert, jf. tredje ledd. Planlegging sikrer også at prinsippet om universell utforming og hensynet til barn og unges oppvekstvilkår ivaretas, jf. fjerde ledd.

Når arealbruken er avklart gjennom planprosesser, gir dette et godt grunnlag for videre byggesaksbehandling. Vi ber derfor kommunen om å unngå en dispensasjonspraksis som kan motvirke de hensyn en planprosess ivaretar. En kommune som gjør mange unntak fra vedtatte langtidsplaner gir inntrykk av å ha manglete styring på arealbruken. Når lokalpolitikere behandler søknader om dispensasjon, får de mindre informasjon om konsekvensene av utbyggingen. Frivillige organisasjoner får heller ikke søknad om dispensasjon tilsendt på høring, og det er dermed fare for at viktige verdier ikke blir tilstrekkelig vurdert i søknadsprosessen. Kommunen bør av den grunn etterstrebe at arealbruken må avklares gjennom planprosesser.

Konkrete arealinnspill

FNF Vestfold er positive til alle omgjøringar til LNF og foreslåtte område for grønnstruktur og hensynsone friluftsliv, men skulle sett at langt flere av de viktige områdene for natur og friluftsliv var inkludert. Vi viser til våre tidligere innsendte arealinnspill.

FNF Vestfold har ikke gått gjennom alle foreslåtte endringer i kommuneplanen. Men vi støtter foreslåtte endringer av byggeformål til LNF og Grønnstruktur. Naturvernforbundet, Speiderne og Turistforeningen, sender egne høringssvar om de konkrete områdene.

FNF Vestfold vil imidlertid foreslå at alle områder med ålegress i kommunen blir lagt inn i kommuneplanens arealdel som naturområder i sjø med tilhørende bestemmelser som ivaretar disse områdene mot negative påvirkninger som feks mudring. Se vedlegg for kart over områdene.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Vestfold

Kristin Fredheim
Koordinator
FNF Vestfold

Vestfjorden ålegrassamfunn ønskes som «Naturområde i sjø»

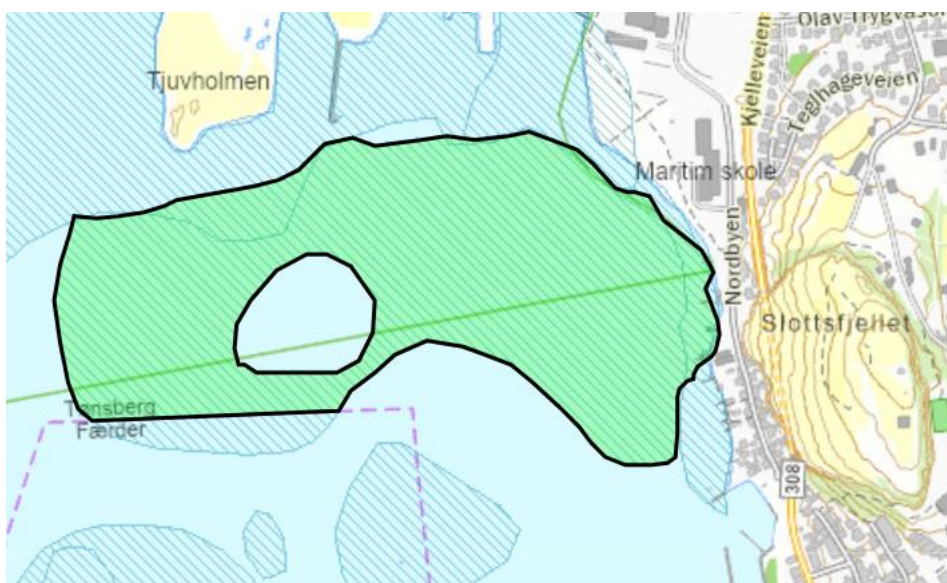
Adresse	Vestfjorden
Beskriv dagens bruk (kort områdebeskrivelse, beliggenhet, størrelse og avgrensning)	Navn er et regionalt og lokalt viktig naturområde Tette ålegressenger med kraftige planter. Ålegrassamfunnet i Vestfjorden er et såkalt A-område som det finnes få av i kommunen og er kategorisert som svært viktige i naturbase.
Formål i gjeldende kommuneplan	<i>Ingen</i>
Ønsket formål i ny kommuneplan	Naturområde i sjø

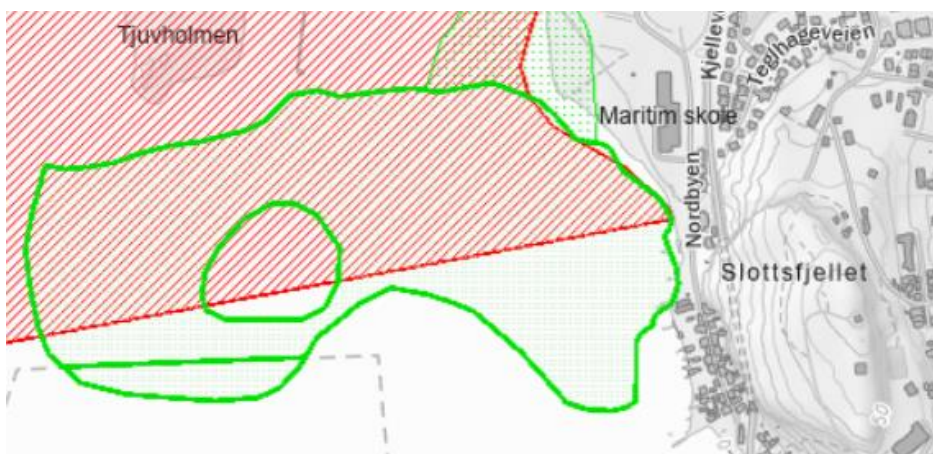
Kartet er hentet fra Naturbase og viser registrert forekomst av ålegress.

Aulielva utløp ålegrassamfunn ønskes som «Naturområde i sjø»

Adresse	Aulielva utløp
Beskriv dagens bruk (kort områdebeskrivelse, beliggenhet, størrelse og avgrensning)	Området er et regionalt og lokalt viktig naturområde. Ålegrassamfunnet er et såkalt A-område som det finnes 5 av i kommunen og er kategorisert som svært viktige i naturbase. Deler av området er vernet (rød skravur) og det er spesielt området utenfor vernegrensen som er viktig å ivareta ved endret arealformål.
Formål i gjeldende kommuneplan	Ingen
Ønsket formål i ny kommuneplan	Naturområde i sjø

Kartet er hentet fra Naturbase og viser registrert forekomst av ålegrass.

Kartet er hentet fra Naturbase og viser i tillegg verneområdet

Slagentangen nord ålegrassamfunn ønskes som «Naturområde i sjø»

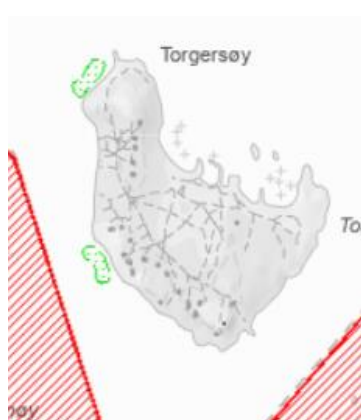
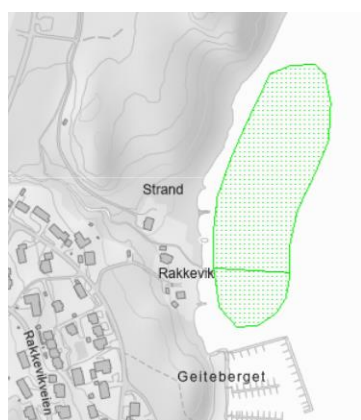
Adresse	Slagentangen Nord
Beskriv dagens bruk (kort områdebeskrivelse, beliggenhet, størrelse og avgrensning)	Området er et regionalt og lokalt viktig naturområde. Ålegrassamfunnet er et såkalt A-område som det finnes få av i kommunen og er kategorisert som svært viktige i naturbase.
Formål i gjeldende kommuneplan	<i>Ingen</i>
Ønsket formål i ny kommuneplan	Naturområde i sjø

Kartet er hentet fra Naturbase og viser registrert forekomst av ålegress.

7 andre ålegrassamfunn ønskes også som «Naturområde i sjø»

Adresse	7 ulike områder i kommunen, se naturbase
Beskriv dagens bruk (kort områdebeskrivelse, beliggenhet, størrelse og avgrensning)	Områdene er regionalt eller lokalt viktig naturområder. De er kategorisert som regionalt viktige (B) eller lokalt viktige (C) i naturbase. Ålegrassamfunn finnes kun få steder i kommunen.
Formål i gjeldende kommuneplan	Ingen
Ønsket formål i ny kommuneplan	Naturområde i sjø

Kartutsnittene er hentet fra Naturbase og viser registrert forekomst av ålegrass.